

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/46/2017
Identifikačné číslo spisu:	7516204237
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7516204237.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobkyne M. I., bývajúcej vo Z., zastúpenej JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Škultétyho č. 3, proti žalovaným 1/ Slovenskej sporiteľni a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova č. 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom v Martine, P.O. Hviezdoslava 10625/23B, 2/ Dražobník s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova č.6, IČO: 36 764 821, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Tomčovčík, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Nerudova 14, IČO: 50 001 949, v konaní o zdržanie sa výkonu záložného práva, vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 7C/264/2016, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júla 2016 sp.zn. 9Co/344/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa podala dňa 11. marca 2016 na Okresný súd Košice-okolie (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) žalobu, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č.XX (ďalej len sporné nehnuteľnosti“). Súčasťou jej žaloby bol aj návrh, aby súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie, ktorým do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zakáže žalovaným 1/ a 2/ uskutočniť výkon záložného práva sporných nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XX.

2. Okresný súd Košice-okolie (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) uznesením z 8. apríla 2016 č. k. 7C/264/2016-65 nariadil predbežné opatrenie, ktorým prikázal žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XX v časti registra „C“ katastra nehnuteľností ako parcela registra „C“ č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcela registra „C“ č. XXX/X- záhrady o výmere XXX m2 a na parcele č. XXX postavený

rodinný dom č. súp. XX, všetko registrované Okresným úradom C., katastrálny odbor, kat. úz. C., až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej s tým, že o trovách konania rozhodne súd v konečnom rozhodnutí.

3. Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Košiciach (ďalej aj len „odvolací súd“) uznesením z 29. júla 2016 sp.zn. 9Co/344/2016 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ako aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením. Uviedol, že dobrovoľná dražba, tak ako je definovaná v zákone č. 524/2002 Z.z. a ktorá predstavuje jeden zo spôsobov výkonu záložného práva, ktoré umožňuje vykonať civilný kódex (§ 151 ods. 1 Občianskeho zákonníka) je typická tým, že ju nesprevádza preventívna súdna kontrola o neprijateľnosti zmluvných podmienok. O tom, či sa dražba vykoná, o výške pohľadávky a pod. rozhodne súkromná osoba s tým, že dražbu vykoná ďalšia súkromná osoba, ktorá pri takejto činnosti sleduje zisk. Za takýchto okolností sa javí neodkladné opatrenie ako jediný efektívny prostriedok ochrany spotrebiteľa do času, kým súd vo veci samej nevykoná súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Konštatoval, že za situácie, keď žalobkyňa poukázala na neprijateľné podmienky dojednané v zmluve o splátkovom úvere, kedy výkonom záložného práva žalovaného 1/ by sa vymohlo aj to, na čo nemá nárok, usúdil, že nariadenie predbežného opatrenia je na mieste.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 432 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s odôvodnením, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (napriek ustanoveniu § 421 ods. 2 CSP). Podľa jeho názoru odvolací súd sa riadne nezaoberal jeho tvrdeniami a samotné rozhodnutie považuje za neodôvodnené, arbitrálne a v rozpore s princípom ústavnej konformity. K argumentácii žalobkyne týkajúcej sa neprijateľných podmienok uvedených v úverovej zmluve a vyslovením obavy, že dražbou by sa mohlo vymôcť viac ako je podľa nej zákonom dovolené (spracovateľský poplatok a poplatok za správu úveru), poukázal na to, že samotný zákon, na ktorý sa žalobkyňa odvoláva, definuje takéto poplatky za neprijateľné (ak sa tvrdenie preukáže) a v tejto časti zmluvu za neplatnú. Túto neplatnosť nemožno predsa vzťahovať na celú zmluvu, resp. takouto minoritnou neplatnosťou zdôvodňovať neodkladné opatrenie (zákaz výkonu záložného práva). Uvedená úvaha narušuje aj ústavný princíp právnej istoty, pričom dobrovoľná dražba je riadny a zákonný spôsob uspokojenia veriteľa. Ohrozenie neoprávneného vymoženého „minoritných poplatkov“ je v hrubom nepomere so zabezpečenou pohľadávkou žalovaného 1/ a nemôže byť podkladom pre vydanie neodkladného opatrenia. Dovolateľ v rámci dovolania vo všeobecnosti ďalej poukázal na zabezpečovací inštitút výkonu záložného práva, ako aj s odvolaním sa na ustanovenia § 21 ods. 2, § 12 ods. 5 a § 3 ods. 6 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že v uvedených nehnuteľnostiach (rodinný dom) býva, tieto užíva, a teda vydražením by bolo priamo a bezprostredne ohrozené právo na obydlie, uviedol, že samotným vyhlásením dražby nie sú dotknuté jej práva, ba dokonca ani samotnou dražbou, ako aj jej prípadným následkom nie je dotknuté právo na obydlie. Ani zmenou vlastníctva k zálohu nemôže prípadný nový vlastník priamo, či bezprostredne ohroziť jej vyššie spomenuté práva, pretože jediným legálnym spôsobom „donútiť“ žalobkyňu opustiť obydlie je žaloba o vypratanie nehnuteľnosti, samozrejme ak žalobkyňa dobrovoľne neopustí obydlie. Samotné neodkladné (predbežné) opatrenie (ako aj dôvody v ňom uvedené) už len z tohto dôvodu je vydané predčasne a bezdôvodne. Okrem iného prostriedkom ochrany záložcu za predpokladu, že výkon záložného práva nie je v súlade so zákonom, je možnosť podania žaloby o neplatnosť dražby. Argument žalobkyne, že má záujem predať predmetné nehnuteľnosti mimo dražby, považoval za úmyselné oddialenie uspokojenia veriteľa. Mal za to, že v danom prípade neboli preukázané zákonné podmienky nevyhnutné na vydanie neodkladného opatrenia. Žalobkyňa vôbec neosvedčila naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov, či akúkoľvek bezprostrednú ujmu a nebola tiež preukázaná nutnosť úpravy pomerov.

5. Žalobkyňa v obsiahlom písomnom vyjadrení k dovolaniu zopakovala podstatnú časť svojej argumentácie, ktorou odôvodňuje dôvodnosť podania žaloby vo veci samej. Nesúhlasila s tvrdeniami

žalovaného 2/ uvedenými v dovolaní a poukázala na už ustálenú judikatúru týkajúcu sa zmluvných podmienok a ich neprijateľnosti. Rozhodnutia súdov oboch stupňov považovala za vecne správne a mala za to, že v danom prípade nariadenie neodkladného opatrenia sa javí ako jediný efektívny prostriedok dočasnej ochrany.

6. K vyjadreniu žalobkyne dovolateľ uviedol, že žalobkyňa účelovo a zavádzajúco tvrdí, že si nedohodla „zosplatnenie“ úveru (pre prípad nesplácania jednotlivých splátok), avšak svojim vlastnoručným podpisom na úverovej zmluve potvrdila oboznámenie sa so všeobecne záväznými podmienkami, sadzobníkom atď. Žalobkyňa na jednej strane poukazuje na jej ústavnú ochranu vlastníckeho práva, na druhej strane zabúda na ochranu vyplývajúcu z rovnakého ustanovenia týkajúcej sa jeho ochrany ako dovolateľa, keďže vlastnícke právo má rovnaký zákonný obsah a ochranu. V ďalšom sa opätovne vyjadril k otázke vlastníckeho práva v spojení s vypracovaním znaleckého posudku a ohľadne otázky neplatnosti dražby.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

11. Podľa § 357 písm. d/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

12. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. V danom prípade dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 432 CSP, ktorý je vzájomne prepojený s § 421 CSP predstavujúc nesprávne právne posúdenie.

14. Podľa § 447 písm. c/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Podľa písm. f/ uvedeného ustanovenia, dovolací súd odmietne dovolanie tiež vtedy, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

15. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 a 421 CSP. Okrem toho dovolanie musí byť odôvodnené dovolacími dôvodmi vymedzenými spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

16. V prejednávanej veci dovolateľ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktoré odôvodnil nesprávnym právnom posúdením, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní žalovaných 1/, 2/ proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V zmysle § 421 ods. 2 CSP ale dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol, okrem iného, aj o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo

zabezpečovacieho opatrenia [§ 357 písm. d) CSP].

17. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 2/ podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

18. Záverom dovolací súd dodáva, že dôvodom pre odmietnutie dovolania by bola tiež skutočnosť, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ zastúpený advokátom totiž označil za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie bez uvedenia, ktorý z dôvodov prípustnosti dovolania vymedzených v ustanovení § 421 ods. 1 pod písm. a), b) a c) CSP uplatňuje. Pokiaľ dovolateľ tiež namietal riadne neodôvodnenie a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, uvedené by spadalo pod dovolací dôvod v zmysle § 420 CSP (tzv. vada zmätočnosti), avšak aj v tomto prípade by dovolací súd dospel k rovnakému záveru ohľadne posúdenia otázky prípustnosti dovolania ako pri dovolateľom vyslovenom namietaní podľa § 432 CSP, nakoľko v danej veci uznesenie o neodkladnom opatrení nepredstavuje rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.